

NAŠE PRAVDA

1. Laskavé maminky a babičky Libuše Havelkové

16.05.2024 Naše pravda - Helena KLUZOVÁ

strana: 21 rubrika: Kultura

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla; Ostravě; Státního

Ooblíbená herečka a dlouholetá členka činohry pražského Národního divadla Libuše Havelková se zapsala do paměti i srdcí diváků několika generací, včetně těch nejmenších, především jako jedinečná představitelka maminek, tetiček a babiček. Tyto role ji provázely od dob studií na DAMU až do vysokého věku, kdy jako babička Libuška moderovala v televizi pořad pro předškoláky Kouzelná školka. Narodila se před 100 lety.

KULTURA

Psal se 11. květen 1924, kdy spatřila světlo světa v Českých Budějovicích jako Libuše Drboutová. Měla dva bratry, Karla a Vladimíra, starší o 12 a 10 let, kteří se o ni starali, když rodiče pracovali. Tatínek vlastnil koloniál, ale v době velké hospodářské krize se zadlužil, a když bylo Libuše šest let, zemřel. Maminka se snažila obchod udržet, ale bylo to nad její síly, a tak koloniál prodala a přestěhovala se i s dětmi do Prahy. V Praze začala malá Libuška zpívat v Kühnově dětském sboru a od zpěvu byl už jen krůček k herectví. Roku 1942 složila přijímací zkoušky na státní konzervatoř, Němci však školu zavřeli a ona musela na nucené práce do Říše. V Německu vyráběla součástky do letadel v továrně ukryté ve slujích solného dolu, takže denně fárala 600 metrů pod zem.

Spoluzakládala DISK

Konzervatoř dokončila hned po osvobození a v letech 1946-48 pokračovala studiem na nově otevřené DAMU, kde spoluzakládala školní Divadlo DISK, s jehož souborem pak hrála i v divadle Alhambra. Na DAMU potkala svou první lásku, o rok staršího spolužáka Vladimíra Ráže. Chodili spolu necelé dva roky a ona až do konce života schovávala svazček dopisů, které jí Vladimír posílal. Po škole roku 1948 nastoupila do **Státního divadla v Ostravě**. Při práci pro ostravský rozhlas se seznámila s hudebním skladatelem Svatoplukem Havelkou, autorem hudby k mnoha českým filmům, který tam tehdy působil jako hudební referent. Vzali se v roce 1950 a narodila se jim dcera Daniela. Roku 1951 se přestěhovali do Prahy, kde Libuše Havelková získala angažmá v Divadle E. F. Buriana, a k dceři roku 1954 přibyl syn Ondřej, pozdější známý herec a hudebník, frontman jazzového a swingového orchestru Melody Makers. Manželství ale nevydrželo, po 12 letech skončilo rozvodem a herečka si pak už žádného dalšího partnera do života nepustila, ke štěstí jí stačily děti, později i pět vnoučat, a hlavně práce.

Půlstoletí pedagogkou

Od roku 1960 až do odchodu do důchodu v roce 1991 hrála v ND a i poté zde vystupovala pohostinsky; za tu dobu ztvárnila na sedm desítek rolí. V televizi a ve filmu jich bylo téměř dvakrát tolik. Svůj nezaměnitelný hlas uplatnila také v rozhlase a v dabingu. Osvědčila se i jako výborná učitelka, počet studentů, které vychovala během své téměř půlstoleté pedagogické činnosti, by se dal počítat na stovky. Od roku 1952 učila na Divadelní fakultě AMU jevištní řeč a mluvený projev, v roce 1975 se stala docentkou a proděkanou AMU. Po odchodu do důchodu se věnovala studentům na pražské konzervatoři. Za svou práci získala několik státních vyznamenání a roku 1981 titul zasloužilá umělkyně, který však po listopadu 1989 vrátila.

Ve filmu dostala první větší roli v roce 1956, kdy hrála Toničku v Robinsonce podle románu M. Majerové. Stala se pak oblíbenou a vyhledávanou představitelkou oddaných manželek, starostlivých a laskavých maminek a hodných i energických babiček. Za všechny můžeme připomenout ženu předsedy ve Starcích na chmelu (1964), paní přednostovou v hrabalovském filmu J. Menzela Ostře sledované vlaky (1968 Oscar za nejlepší cizojazyčný film) nebo robotku Rózu v černé komedii Babičky dobíjejte přesně! (1984). Mnoho podobných rolí ztvárnila i v řadě televizních inscenací, bakalářských příběhů, pohádek a seriálů, například O zakleté princezně,

Čertův švagr, Hříšní lidé Města pražského, Byli jednou dva písaři, Byl jednou jeden dům, Třicet případů majora Zemana, Nejmladší z rodu Hamrů, Tajemství proutěného košíku, My všichni školou povinni, Panoptikum Města pražského nebo Ordinance v růžové zahradě.

Poslední babičkovskou roli si zahrála v 88 letech ve filmu pro děti Modrý tygr. V 90. letech účinkovala v oblíbeném televizním pásmu Kuřátka a od roku 1999 neodmyslitelně patřila k pořadu Kouzelná školka, kde si ji zamilovaly tisíce dětí. Na sklonku života trpěla Meniérovou nemocí, proto natáčení ukončila.

Poslední necelé tři roky života strávila v gerontologickém centru v Praze, protože kvůli nemoci, která postihuje rovnovážné ústrojí v uchu, ztrácela rovnováhu a skoro ohluchla. Mimochodem, stejnou nemocí trpěli i nizozemský malíř Vincent van Gogh nebo český sochař J. V. Myslbek. Libuše Havelková zemřela v Praze 6. dubna 2017 ve věku nedožitých 93 let.

FOTO -- ČSFD.cz

V rodinném seriálu podle předlohy Markéty Zinnerové Tajemství proutěného košíku (1977, rež. Ludvík Ráža)

FOTO – ČSFD.cz

Babička Libuška v Kouzelné školce

FOTO - ČTK/Jiří KARAS

Hlavní představitelé seriálu Nejmladší z rodu Hamrů (1975, rež. Evžen Sokolovský) Libuše Havelková a Jaroslav Satoranský získali za své přesvědčivé herectví Národní ceny ČSR pro rok 1976.

FOTO – ČTK/Jaroslav KRATOCHVÍL

Laskavé maminky a babičky Libuše Havelkové

Oblíbená herečka a dlouholetá členka činohry pražského Národního divadla Libuše Havelková se zapsala do paměti i srdci diváků několika generací, včetně těch nejmenších, především jako jedinečná představitelka maminek, tetiček a babiček. Tyto role ji provázely od dob studií na DAMU až do vysokého věku, kdy jako babička Libuška moderovala v televizi pořad pro předškoláky *Kouzelná školka*. Narodila se před 100 lety.

Psal se 11. květen 1924, kdy spatřila světlo světa v Českých Budějovicích jako Libuše Drboutová. Měla dva bratry, Karla a Vladimíra starší o 12 a 10 let, kteří se o ni starali, když rodiče pracovali. Tatínek vlastnil koloniál, ale v době velké hospodářské krize se zadlužil a když bylo Libuše šest let, zemřel. Maminka se snažila obchod udr-

roku 1954 přibyl syn Ondřej, pozdější známý herec a hudebník, frontman jazzového a swingového orchestru Melody Makers. Manželství ale nevydrželo, po 12 letech skončilo rozvodem a herečka si pak už žádného dalšího partnera do života nepustila, ke štěstí jí stačili děti, později i pět vnoučat, a hlavní práce.

Půlstoletí pedagožkou

Od roku 1960 až do odchodu do důchodu v roce 1991 hrála v ND a i poté zde vystupovala pohostinsky; za tu dobu ztvárnila na sedm desítek rolí. V televizi a ve filmu jich bylo téměř dvakrát tolik. Svůj nezaměnitelný hlas uplatnila také v rozhlasu a v dabingu.

Osvědčila se i jako výborná učitelka, počet studentů, které vychovávala během své téměř půlstoleté pedagogické činnosti, by se dal počítat na stovky. Od roku 1952 učila na Divadelní fakultě AMU jevištní řeč a mluvený projev, v roce 1975 se stala docentkou a prodělkankou AMU. Po odchodu do důchodu se věnovala studentům na pražské konzervatoři. Za svou práci získala několik státních vyznamenání a roku 1981 titul zasloužilá umělkyně, který však po listopadu 1989 vrátila.

Ve filmu dostala první větší roli v roce 1956, kdy hrála Tonicu v *Robinsonce* podle románu M. Majerové. Stala se pak oblíbenou a vyhledávanou představitelkou oddaných manželek, starostlivých

FOTO – ČTK/Jaroslav KRATOCHVIL

Kuřátka a od roku 1999 neodmyslitelně patřila k pořadu *Kouzelná školka*, kde si ji zamilovaly tisíce dětí. Na sklonku života trpěla Meni-érovou nemocí, proto natáčení ukončila.

Poslední necelé tři roky života strávila v gerontologickém centru v Praze, protože kvůli nemoci, která postihuje rovnovážné ústrojí v uchu, ztrácela rovnováhu a skoro ohluhla. Mimochodem, stejnou nemocí trpěl i nizozemský malíř Vincent van Gogh nebo český sochař J. V. Myslbek. Libuše Havelková zemřela v Praze 6. dubna 2017 ve věku nedožitých 93 let.

Helena KLUZOVÁ

V rodinném seriálu podle předlohy Markéty Zinnerové *Tajemství proutěného košíku* (1977, rež. Ludvík Ráža) FOTO – ČSFD.cz

žet, ale bylo to nad její síly, a tak koloniál prodala a přestěhovala se i s dětmi do Prahy. V Praze začala malá Libuška zpívat v Kühnově dětském sboru a od zpěvu byl už jen krůček k herectví. Roku 1942 složila přijímací zkoušky na státní konzervatoř, Němci však školu zavřeli a ona musela na nucenou práci do Říše. V Německu vyráběla součástky do letadel v továrně ukryté ve slujích solného dolu, takže denně fárala 600 metrů pod zem.

Babička Libuška v *Kouzelné školce*

FOTO – ČSFD.cz

Spoluzakládala DISK

Konzervatoř dokončila hned po osvobození a v letech 1946-48 pokračovala studiem na nově otevřené DAMU, kde spoluzakládala školní Divadlo DISK, s jehož souborem pak hrála i v divadle Alhambra. Na DAMU potkala svou první lásku, o rok staršího spolužáka Vladimíra Ráže. Chodili spolu necelé dva roky a ona až do konce života schovávala svazček dopisů, které jí Vladimír posílal.

Po škole roku 1948 nastoupila do Státního divadla v Ostravě. Při práci pro ostravský rozhlas se seznámila s hudebním skladatelem Svatoplukem Havelkou, autorem hudby k mnoha českým filmům, který tam tehdy působil jako hudební referent. Vzali se v roce 1950 a narodila se jim dcera Daniela. Roku 1951 se přestěhovali do Prahy, kde Libuše Havelková získala angažmá v Divadle E. F. Buriana, a k dceři

a laskavých maminek a hodných i energických babiček. Za všechny můžeme připomenout ženu předsedy ve *Starcích na chmelu* (1964), paní přednostovou v hrabalovském filmu J. Menzela *Ostře sledované vlaky* (1968 Oscar za nejlepší cizojazyčný film) nebo robotku Rózu v černé komedii *Babičky dobijete přesně!* (1984).

Mnoho podobných rolí ztvárnila i v řadě televizních inscenací, bakalářských příběhů, pohádek a seriálů, například *O zakleté princezně*, *Čertův švagr*, *Hříšní lidé Města pražského*, *Byli jednou dva písaři*, *Byl jednou jeden dům*, *Třicet případů majora Zemana*, *Nejmladší z rodu Hamrů*, *Tajemství proutěného košíku*, *My všichni školou povinní*, *Panoptikum Města pražského* nebo *Ordinace v růžové zahradě*. Poslední babičkovskou roli si zahrála v 88 letech ve filmu pro děti *Modrý tygr*. V 90. letech účinkovala v oblíbeném televizním pásmu

Hlavní představitelé seriálu *Nejmladší z rodu Hamrů* (1975, rež. Evžen Sokolovský) Libuše Havelková a Jaroslav Satoranský získali za své přesvědčivé herectví Národní ceny ČSR pro rok 1976.

FOTO – ČTK/Jan KARAS

« zpět na začátek